

Незаконне збагачення: кримінально-правова характеристика

Рекомендаційний анотований список літератури

Підготувала бібліограф 1 категорії
Оньша Т. П.
17.02.2020 р.

Список джерел з фонду бібліотеки ЦДПУ ім. В. Винниченка

1. **Кардаш О. Я.** Корупція в Україні / О. Я. Кардаш // Юридична Україна. – 2018. – № 3/4. – С. 64–68. – Бібліогр. в кінці ст.

Анотація: Подолання корупції в Україні є найсерйознішою проблемою, нерозв'язання і загострення якої визначає міжнародне становище нашої держави та її політичний імідж у світі. Досліджено стан корупції у різні періоди. Здійснено спробу окреслити причини зміцнення та укорінення цього небезпечного соціального явища.

2. **Марченко М.** Кримінологічний портрет сучасного корупціонера в Україні / М. Марченко // Право України. – 2017. – № 6. – С. 152–158. – Бібліогр. в кінці ст.

Анотація: У статті на підставі вивчення офіційних статистичних даних судових і правоохоронних органів проведений кримінологічний аналіз осіб, винних у вчиненні корупційних злочинів. Досліджено їх соціально-демографічні, кримінально-правові й морально-психологічні ознаки.

3. **Михайленко Д.** Ресурси теорії «раціонального злочину» в контексті протидії корупції в Україні / Дмитро Михайленко // Підприємництво, господарство і право. – 2016. – № 6. – С. 160–165. – Бібліогр. в кінці ст.

Анотація: У статті в межах гіпотези, що нова модель кримінально-правової протидії корупції повинна зосереджуватись не на жорсткості покарання, а на вдосконаленні й ефективізації підстав кримінальної відповідальності за корупційні злочини, досліджується потенціал таких правових інструментів, як норми про незаконне збагачення (у формулі ст. 20 Конвенції ООН проти корупції) і декларування недостовірної інформації та інститут приватного кримінального переслідування осіб, які вчинили корупційний злочин, через кримінальний позов у контексті теорії «раціонального злочину». Обґрунтовується висновок, що зазначені інструменти є ефективним проти української корупції, оскільки вони суттєво підвищують ризик викриття корупційних діянь і притягнення до кримінальної відповідальності за їх вчинення.

4. **Резнікова О. І.** Повернення активів, одержаних унаслідок вчинення злочинів у кримінальному провадженні: міжнародний досвід і сучасний стан / О. І. Резнікова // Вісник Національної Академії правових наук України : зб. науков. праць. – 2018. – № 3. – С. 90–108.

Анотація: Корупція є деструктивним явищем, що спричинює небажані наслідки для розвитку суспільства і держави в цілому. Тому у статті досліджено теоретичні основи і практичні проблеми повернення активів, одержаних унаслідок вчинення злочинів у кримінальному провадженні, визначено мету, суб'єктів реалізації, об'єкти пошуку та етапи здійснення такої діяльності.

5. **Словська І.** Народний депутат України як суб'єкт адміністративної відповідальності за корупційні правопорушення / Ірина Словська // Віче. – 2010. – № 24. – С. 17–19. – Бібліогр. в кінці ст.

Анотація: Подальший розвиток конституційної теорії статусу народного депутата неможливий без урахувань нових явищ і процесів, характерних для сучасної практики українського парламентаризму. Метою запропонованого дослідження є висвітлення проблем адміністративної відповідальності парламентарія України за вчинення корупційних діянь.

6. **Таш'ян Р. І.** Недійсність правочинів та її правові наслідки / Роман Іванович Таш'ян // Вісник Національної академії правових наук України. – 2017. – № 1. – С. 152–160. – Бібліогр. в кінці ст.

Анотація: Стаття присвячена вивченню недійсності правочинів та її правових наслідків у цивільному праві Німеччини. Автор провів порівняльно-правовий аналіз німецької та української правової доктрини і законодавства. Основна увага була зосереджена на особливостях німецького права, пов'язаного з недійсністю правочинів. Так проаналізовано поняття недійсності значення поділу правочинів на зобов'язальні й розпорядчі. Особливу увагу приділено ролі принципу абстрактності.

7. **Баганець О.** Як по-новому планують карати за незаконне збагачення: "за" і "проти" / Олексій Баганець // Юридичний вісник України. – 2019г. – № 33 (16–22 серпня). – С. 6–8.

Анотація: Автор висвітлив історію норми про незаконне збагачення, розкрив проблеми, спричинені новим законопроектом № 10358 від 03.06.2019 р. «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо конфіскації незаконних активів осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, і покарання за набуття таких активів», такі як: цивільна відповідальність за збагачення, повноваження НАБУ за рамками КПК, порушення принципу незворотності покарання.

8. **Горбунова О.** Зроблено перший крок до повернення статті про незаконне збагачення : парламентська хроніка ранкового засідання 11 вересня // Голос України. – 2019. – 12 вересня (№ 173). – С.2

Анотація: ВР ухвалила в першому читанні президентський законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо конфіскації незаконних активів осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, і покарання за набуття таких активів» (№ 1031).

Електронні ресурси мережі Інтернет

9. **Гузоватий О. І.** Кримінальна відповідальність за незаконне збагачення в Україні та деяких зарубіжних країнах [Електронний ресурс] : монографія / О.І. Гузоватий, О.О. Титаренко. – Дніпро : ДДУВС, 2018. – 260 с. – Режим доступу: <http://er.dduvs.in.ua/handle/123456789/2377> (дата звернення: 17.02.2020). - Назва з екрана.

Анотація: Досліджено і вдосконалено теоретичні та практичні питання кримінально-правової протидії незаконному збагаченню; проаналізовано норми міжнародно-правових актів та кримінального законодавства понад 40 країн стосовно кримінальної відповідальності за незаконне збагачення; досліджено генезис положень національного кримінального законодавства та законопроектних ініціатив щодо кримінальної відповідальності за незаконне збагачення. Розглянуто об'єктивні та суб'єктивні ознаки складу злочину, передбаченого ст. 368-2 КК України, визначено критерії відмежування незаконного збагачення від суміжних

складів злочину, розкрито проблемні питання встановлення покарання за незаконне збагачення в чинному кримінальному законодавстві. На підставі проведеного дослідження з урахуванням позитивного досвіду зарубіжних країн та судової практики розроблено пропозиції щодо внесення змін і доповнень до КК, Закону України «Про запобігання корупції», які спрямовані на вдосконалення антикорупційного законодавства України в частині посилення кримінально-правової протидії незаконному збагаченню. Для науковців, викладачів, студентів, аспірантів та докторантів вищих юридичних навчальних закладів, працівників правоохоронних органів та суду, які цікавляться питаннями кримінально-правової протидії корупції.

10. **Тютюгін В. І.** Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг: загальна характеристика [Електронний ресурс] / В. І. Тютюгін, Ю. В. Гродецький // Вісник Асоціації кримінального права України : електрон. наук. вид. / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Всеукр. громад. орг. "Асоц. кримін. права". – Харків, 2015. – Вип. 1 (4). – С. 272–295. – Режим доступу: <http://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/8523> (дата звернення: 17.02.2020). - Назва з екрана.

Анотація: З урахуванням останніх змін та доповнень, внесених до КК України, надається загальна характеристика злочинів, передбачених розділом XVII Особливої частини КК. Узагальнені спільні ознаки цих злочинів та виявлені їх системні зв'язки. Висловлені загальні рекомендації щодо кваліфікації окремих злочинів та їх відмежування від суміжних діянь.

11. **Шепітько В. Ю.** Особливості кримінально-правової кваліфікації та розслідування незаконного збагачення [Електронний ресурс] / В. Ю. Шепітько, В. М. Шевчук, В. В. Білоус // Криміналіст першодрукований = Криминалисть первопечатный. – 2016. – № 13. – С. 136–153. – Режим доступу: <http://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/17084> (дата звернення: 17.02.2020). – Назва з екрана.

Анотація: В статті висвітлено особливості кримінально-правової кваліфікації, розглянуто важливі для методики розслідування незаконного збагачення елементи криміналістичної характеристики, як: предмет злочинного посягання, способи вчинення, способи приховування, типові сліди, обстановка вчинення таких злочинів і особа злочинця.

12. **Шепітько В. Ю.** Система заходів протидії незаконному збагаченню в сучасних умовах [Електронний ресурс] / В. Ю. Шепітько, В. М. Шевчук, В. В. Білоус, Л. І. Керик // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики : зб. наук. пр. – Харків, 2016. – Вип. 16. – С. 5–16. – Режим доступу: <http://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/12132> (дата звернення: 17.02.2020). - Назва з екрана.

Анотація: Розглянуто сучасні проблеми протидії незаконному збагаченню, які досліджуються з урахуванням міжнародно-правових, кримінально-правових, криміналістичних і кримінально-процесуальних аспектів. Проаналізовано сучасний стан і можливості створення та запровадження в практику дієвої системи заходів протидії незаконному збагаченню, яка тісно пов'язана із реформуванням національного законодавства, приведення його у відповідність із міжнародними вимогами та стандартами, ужиття невідкладних заходів, спрямованих на вдосконалення слідчої й судової практики. Із метою належного криміналістичного забезпечення виявлення та розслідування незаконного збагачення вбачається доцільним розроблення й формування криміналістичної методики розслідування таких злочинів. Обгрунтовано, що інформаційною основою формування оптимальної методики розслідування незаконного збагачення виступає криміналістична характеристика цього виду злочину.

13. **Shepitko V. Yu.** System of countermeasures against illicit enrichment in contemporary conditions [Електронний ресурс] / V. Yu. Shepitko, V. M. Shevchuk, V. V. Bilous, L. I. Keryk = Шепитько В. Ю. Система заходів протидії незаконному збагаченню в сучасних умовах / Шепитько В. Ю., Шевчук В. М., Білоус В. В., Керик Л. І. // Theory and practice of forensic examination and criminalistics. – 2016. – Is. 16. – P. 5–15. – Режим доступу: <http://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/17094> (дата звернення: 17.02.2020). - Назва з екрана.

Анотація: Розглянуто сучасні проблеми протидії незаконному збагаченню, які досліджуються з урахуванням міжнародно-правових, кримінально-правових, криміналістичних і кримінально-процесуальних аспектів. Проаналізовано сучасний стан і можливості створення та запровадження в практику дієвої системи заходів протидії незаконному збагаченню, яка тісно пов'язана із реформуванням національного законодавства, приведення його у відповідність із міжнародними вимогами та стандартами, ужиття невідкладних заходів, спрямованих на вдосконалення слідчої й судової практики. Із метою належного криміналістичного забезпечення виявлення та розслідування незаконного збагачення вбачається доцільним розроблення й формування криміналістичної методики розслідування таких злочинів. Обґрунтовано, що інформаційною основою формування оптимальної методики розслідування незаконного збагачення виступає криміналістична характеристика цього виду злочину.